

فرشاد مومنی:

باب جدید عدالت را برقرار کن

◀**وعده‌های کلیدی**

باشکست روبه‌رو شد

رئیس موسسه مطالعات دین و اقتصاد، با بیان اینکه عنصر کلیدی در تنظیم رابطه میان مردم و حکومت، مساله اعتماد است و هر اقدامی که اعتماد مردم را به حکومت دچار تزلزل کند، خیانت به آرمان توسعه ملی است، اظهار داشت: به‌آقای پزشکیان توصیه می‌کنم که باب جدیدی از عدالت را برقرار کنند. برای سال ۱۴۰۴ هم که ایشان در سند بود چه پیش‌بینی شوک به قیمت بنزین و ارز و کاهش منابع ارزی وریالی مربوط به نیازهای اساسی مردم را در دستور کار قرار داده‌اند، این بار شرافتمندانه بگویند که اگر آن وعده‌هایی که رئیس‌جمهور و دولت‌ش داده‌اند که اگر این سیاست‌های را جلو ببرند کولاک خواهد شد، محقق نشد و فاجعه ایجاد شد قرار است دوباره مردم را تنبیه کنند؟ آیا توصیف آقای پزشکیان از عدالت هم اینگونه است؟ فرشاد مومنی گفت: توجه به این مساله حیاتی از جنبه‌های بسیار متعددی، قابل ذکر است و می‌تواند کانونی نجات بخش برای ایران در نظر گرفته شود. عجم اوغلو و رابینسون در کتاب «چرا ملت‌ها شکست می‌خورند» ایده‌ای الهام‌بخش مطرح کرده‌‌و آورده‌اند که کشورها زمانی شکست می‌خورند که رفتارهای حکومت‌ها در عمل از ملت اعتماددزایی می‌کند. از دو کانال این مساله اتفاق می‌افتد: «انتخاب سیاست‌های غلط» و دیگری از طریق «انتخاب متحدان استراتژیک نادرست». این دو خطا، به طرز فاجعه‌آمیزی طی بالغ بر سه دهه گذشت، کمر اقتصاد و جامعه ما را شکسته است. وی با بیان اینکه تا زمانی که در این زمینه، فکر بایسته‌ای صورت نگیرد، دست و پا‌زدن‌هایی که ولو با حداکثر حس‌نیت هم صورت می‌گیرد، اجازه بروز ندهد، از بحران‌ها و گرفتاری‌ها را به کشور ما نمی‌دهد، افزود: میمانه و خاضعانه عرض می‌کنم که طی بالغ بر سه دهه گذشته، تقریباً تمام وعده‌های کلیدی حکومت در ایران، با شکست روبه‌رو شده است. استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی گفت: به جای اینکه آزمندی غیرمولدها، تاج‌راش‌ها و دل‌ال سالاری کنترل شود، از طریق سیاست‌های شوک درمانی، در راستای منافع این گروه‌ها، میدان مگره غارت منابع عمومی و خصوصی مولد کشور شد.

◀ **نیت خوب کافی نیست**

فرشاد مومنی تأکید کرد: باید آرام آرام به این بلوغ برسیم که برای پیشبرد عالمانه و اعتلا بخش جامعه، نیت خوب لازم است، اما به‌هیچ‌وجه کافی نیست. طی بالغ بر سه‌دهه گذشته، بخش مهمی از مفاعات کلیدی و متوهم‌مأمی خواستند از طریق سیاست‌های تورم‌زا، عدالت برقرار کنند. در حالی که در تمام دنیا، این مساله به عنوان یک بدبختی عقلی اولیه، پذیرفته شده که تورم، مالیات ظالمانه‌ای است که از جیب فقرا، تقدیم اغنیاء می‌شود، بنابراین نابرابری‌های نامولد را گسترش و تعمیق می‌دهد و بی‌عدالتی را سکه رایج می‌کند. این اقتصاددان با بیان اینکه بی‌کیفیت‌گزینی و سفله‌گزینی، پدر این کشور را درآورده و قوانین و مقررات بی‌کیفیت کمر ایران را شکسته است، خاطر نشان کرد: توهم‌هایی که یک جلوه آن احمدی‌نژاد و جلوه دیگرش دوره آقای هاشمی‌نسجانی وهمچنین در دولت‌های

دیگر بوده است. آنها فکر می‌کردند با دستکاری قیمت‌های کلیدی، گروه‌ای از ایران باز می‌شود. وقتی این آزمون، ده‌ها بار آزمونده و شکست خورد و باز تکرار شد، معنایش این است که مساله، نداشتن نیست، این به یک منافع نامشروعی گره خورده که نسبتی با مصالح مردم، تولیدکنندگان کشور و حکومت ندارد اما استمرار پیدا می‌کند. وی تصریح کرد: از سوی دیگر، در ۳۰ ساله گذشته، ماسراغ ایده‌ای به نام یک‌دست‌سازی رقتیم، درباره نیت آنها که کشور را به این مسیر کشاندند، بحثی نمی‌کنم، اما در این تجربه، هم در دولت احمدی نژاد و هم در دولت مرحوم رئیس‌ی، ملاحظه می‌کنید که به محض اینکه ساختار قدرت متصلب و توزیع قدرت به طرز غیرمتعارفی نابرابر می‌شود، بی‌سابقه‌ترین سقوط‌ها از نظر تهدید اتفاق افتاده است. رئیس موسسه مطالعات دین و اقتصاد ادامه داد: میمانه و مشفقانه به آقای رئیس‌جمهور گرامی می‌گویم که چند بار این حرف را با مرحوم آقای رئیس‌ی هم در میان گذاشتم و گفتم در تجربه شوک ارزی سال ۱۴۰۱، طیف پرشماری از کارشناسان به شما گفتند آن کار را نکن! اما تعدادی از مدیران کلیدی دم دست شما، به شما وعده در باغ سبز» دادند و گفتند اگر این کار را نکنید، ۵۰ همت به فوریت به دست شما می‌رسد و بعد گفتند رات و برآو فساد را از بین می‌بریم. وقتی کارنامه روشن شد و معلوم شد وعده‌های مسئولان اقتصادی کشور به حکم علی‌الاطلاق نادرست و دروغ بوده، شما در صورت مردم فاشی‌کنداختیاد آنها را به خاطر آن خطای فاحشی که دولت‌مردان شما کرده بودند، تنبیه کردید. اکنون به‌آقای پزشکیان توصیه می‌کنم که باب جدیدی از عدالت را برقرار کنند.

دوشنبه
۱۲ • ۰۹ • ۱۴۰۳

<< جمادی‌الاول ۱۴۴۴ / ۲ دسامبر ۲۰۲۴

سال هفتم
شماره ۱۹۸۶

armanmeli.ir

◀

«آرمان ملی» جزئیات قانون عفاف و حجاب را بررسی می‌کند

اما واگرهای قانون حجاب

◀ **کریاسچی: مردم زیر بار قانون عفاف و حجاب نمی‌روند، حتی با جرایم سنگین**

◀ **محسن برهانی: اگر هدف ترویج حجاب است، مجازات برای چیست؟**

آرمان ملی – حمید شجاعی: قانون عفاف و حجاب و انتشار جزئیات آن طی روزهای اخیر به مهم‌ترین سوزه و موضوع مدنظر جامعه تبدیل شده است و کمتر جایی است که از این موضوع و تبعات آن صحبتی به میان نیاید. شاید شنبه، دهم آذرماه، که متن کامل قانون عفاف و حجاب در رسانه‌ها منتشر شد کسی فکرش را نمی‌کرد که این قانون بخواهد به همین روال منتشر شده اجرا گردد و حتما تغییراتی در آن اعمال خواهد شد. اما زمانی‌که محمد باقر قالیباف؛ رئیس مجلس در نشست خبری خود تاریخ بیست و سوم آذرماه ارمان ابلاغ این قانون عنوان کرد و لوله‌ای در جامعه در خصوص این قانون و نحوه اجرای آن به راه افتاد. چنانکه فعالان سیاسی، مدنی؛ حقوقدانان و همچنین کاربران شبکه‌های اجتماعی واکنش‌های منفی گسترده‌ای به این قانون نشان دادند. قانونی که لایحه آن پس از مدت‌ها رفت و آمد میان مجلس، شورای نگهبان و مجمع تشخیص یا‌الآخره در ۲۴ ماده و در مجموع ۵ فصل تنظیم و به قانون تبدیل شد. حال اینکه هر قانونی برای نتیجه‌بخشی و موثربودن باید دو مرحله را طی کند نخست اینکه آن قانون جامعه‌پذیر باشد یعنی مردم خود پذیرای آن قانون و رعایت‌کننده آن باشند و از طرف دیگر آن قانون قابلیت اجرا داشته باشد. آنچه که به عنوان قانون عفاف و حجاب مطرح شده، به احتمال بسیار زیاد با واکنش منفی جامعه روبه‌رو خواهد شد و در عین حال قابلیت اجرا را نخواهد یافت. در بخشی از این قانون آمده که اتباع بیگانه قانونی می‌توانند در خصوص بی‌حجابی نسبت به زنان و دختران امر به معروف کنند. امری که بسیار جای تامل و از قانونگذار جای پرسش دارد که چگونه توانسته‌اید قانونی بگذرانید که در آن تبعه بیگانه را در این موضوع حساس دخالت داده‌اید؟ آنهم بعد از اینکه خبر از حساسیت‌های جریان یافته در کشور به دلیل ازدیاد اتباع دیگر کشورها وجود دارد. آیا این مهم، به معنای افزایش دزدگیری‌ها و حساسیت‌ها نخواهد بود؟ هر کسی به‌عنوان یک ناظر بی‌طرف این قانون را بخواند حتی خوانش این قانون نیز ترسناک و خوف‌انگیز است چه رسد به اینکه قرار باشد به صورت تکرار در مدت تعلیق جریمه در مرتبه دوم علاوه بر اخذ اطلاعاتی اطمینان‌آور و احراز هویت قطعی مرتکب معادل یک دوم حداکثر جزای نقدی درجه ۸ جریمه ولیکن اخذ جریمه مذکور به مدت ۳ سال معلق می‌شود و با استفاده از سامانه‌های هوشمند با پیامک یا پست به‌وی اعلام می‌شود در صورت تکرار در مدت تعلیق جریمه در مرتبه دوم علاوه بر اخذ جریمه مرتبه اول معادل حداکثر جزای نقدی درجه ۸ جریمه و با استفاده از طرق مذکور به‌وی اعلام می‌شود در مرتبه سوم توسط مرجع قضائی به جزای نقدی درجه ۶ و در مراتب بعدی به جزای نقدی درجه ۵ محکوم می‌شود. در صورت تکرار بیش از چهار بار مرتکب به مجازات تکرار جرم موضوع ماده (۳۸) این قانون غیر از حبس محکوم می‌گردد.» حال اینکه یک دوم حداکثر جزای نقدی درجه هشت جریمه، معادل ۵ میلیون تومان، رتبه دوم که جزای نقدی درجه ۸ به علاوه جزای نقدی در مرحله اول یعنی معادل نصف جزای درجه ۸، (پنج میلیون تومان) بود، جمعا می‌شود ۱۵ میلیون تومان. به عبارت دیگر، دو بار پیامک در ارتباط با بی‌حجابی برای زنان ۱۵ میلیون تومان جریمه شامل می‌شود. جزای نقدی درجه شش، ۲۰ میلیون تا ۸۰ میلیون تومان است. رقم جریمه درجه ۵، ۸۰ میلیون تومان تا ۱۶۵ میلیون تومان است. از طرفی اگر جریمه بی‌حجابی پرداخت نشود شخص مورد نظر نه

مجوز خروج از کشور را خواهد داشت و گذرنامه و گواهینامه برایش صادر نخواهد شد. این اتفاق باعث می‌شود که جامعه نسبت به دولت بدبین شوند و این نگاه رواج پیدا کند که دولت می‌خواهد از این طریق کسری بود چه خود را جبران کند در حالی‌که دولت پزشکیان از ابتدا نیز با این قانون و اجرای آن مخالف بوده و بارها خواستار اصلاح آن بوده است. چنانکه پیش از این مجید انصاری، معاون حقوقی رئیس‌جمهور گفته بود: «قانون عفاف و حجاب در حالت تعلیق قرار گرفته است. مسلما دولت در شرایطی قرار نخواهد گرفت که در مقابل مردم بایستد و سرمایه اجتماعی خود را از دست دهد».

◀ **واکنش‌ها به قانون حجاب**

انتشار جزئیات قانون حجاب با واکنش‌های بسیاری همراه بود و از کاربران فضای مجازی گرفته تا فعالان سیاسی و اجتماعی و… بدان واکنش نشان دادند. آذر منصوری رئیس‌ی جنبه اصلاحات ایران در ایکس نوشت: «زمان تصویب قانون موسوم به حجاب و عفاف هم مکرر گفتیم این قانون تشدید رویکردی است که در عمل بارها شکست خورده است.» غلامحسین کرباسچی دبیرکل سابق حزب کارگزاران نیز بی‌اشد: «عده زیادی از مردم هم زبر بار اجرای این قانون نمی‌روند. بالاخره آنان باید برای اجرا و انجام قانون قانع شوند. وقتی قانع نشده‌اند، با تصویب اینگونه قوانین ولو با در نظرگرفتن جرایم سنگین هم نمی‌شود آنان را وادار به انجام کاری کرد. دولت تکلیف خود را بهتر می‌داند. من شنیدم که آقای پزشکیان اعلام کرده است که این قانون قابل اجرا نیست و مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد. اما اینکه چه می‌خواهد بکند را نمی‌دانم. به نظر دولت نباید وقت خود را صرف مسائلی کند که می‌داند هیچ نتیجه‌ای ندارد. محسن برهانی حقوقدان نیز عنوان کرد: آقایان می‌فرمایند با اجرای این قانون به دنبال ترویج عفاف و حجاب هستیم. ما متوجه نشدید!؛ اگر مقصد ترویج است، مجازات برای چیست؟ اگر هدف، بازدارندگی است پس آمار کجاست؟ در هر دو حالت می‌بینیم که این قانون مبتنی بر پیش‌فرض‌های اثبات نشده، بلوف‌ها و ادعاهای غیرعلمی است. شرایط صحیح تقنینی در مورد این قانون رعایت نشده؛ چون نه پیوست‌های افتخاع‌کننده‌ای دارد و نه مبنی بر شفافیت شکل گرفته است.

«آرمان ملی» از پینگ‌پنگ سیاسی-تندرها گزارش می‌دهد

مبارزه ظریف

◀ **ظریف: به فعالیت خود در دولت ادامه می‌دهم**

برجام را برتن داشتند، به هیچ وجه نمی‌توانستند ظریف را در دولت تحمل کنند. لایه‌هایی از تندروها از زمانی که مذاکرات برجامی شروع شد، تا زمانی که برجام به سرانجام رسید، با ظریف مشکل داشتند. خیلی روشن نیست که مشکل آنها با ظریف به مشکل شان با برجام ختم شد یا مشکلی که با برجام داشتند در نهایت در ظریف متمرکز شد. در همان احوال ظریف با تمام توان از برجام دفاع می‌کرد و نمک بر زخم مخالفان می‌پاشید. انتخابات مجلس که سال گذشته برگزار شد، به چند نفر از شناخته شده‌ترین مخالفان ظریف فرصت داد تا در مجلس و از تریبون مجلس با تمام قوا به مقابله با ظریف برآیند. اگر در مجلس، در برابر حجه همه جانبه تندروها، برخی نماینده‌ها مقاومت می‌کنند و از شدت حمله می‌کاهند، راحت می‌توان تصور کرد اگر دو نفر از این تندروها رودرروی هم بنشینند و درباره ظریف حرف بزنند، چه خواهند گفت؛ مثلاً رسایی و ثابتی. آیا برای ظریف اشی خواهند پخت که روی آن یک وجب روغن باشد؟ با تصویب قانون مشاغل حساس به نبرد با او خواهند رفت؛ به دیدگاه‌های مطرح شده مسئولان ارشد توجه نخواهند کرد؟

◀ **هنر شنیدن**

در چنین شرایطی که دولت به زبانی و محمد جواد ظریف هم به لحنی، سخن از وقای می‌گویند، گویی هنوز منظور دولت و ظریف از وقای روشن نشده است. اگر روشن شده بود شاید در رفتار تندروها تغییری دیده می‌شد. وقتی تندروها با تمام توان آتش توپخانه خود را روی ظریف متمرکز کرده‌اند، ظریف اظهار کرده است: «وقای بخش مهمی

آرمان ملی

سیاست

گزارش

انتصایات متفاوت وزیر کشور

زنان سهم نگرفتند، استانداران سابق بازگشتند

برونده انتصاب استانداران در دولت چهاردهم در مرحله نهایی شدن است و تنها سرنوشت استانداران ۳ استان هرمزگان، آذربایجان غربی و البرز مشخص نیست. انتصایاتی که تا حد زیادی با پیش‌بینی‌های ابتدایی متفاوت بوده است. اسکندر مومنی در شرایطی سکانداری وزارت کشور را بر عهده گرفت که به‌خاطر داشتن پیشینه نظامی مورد انتقاد حامیان انتخاباتی مسعود پزشکیان قرار گرفت. اما اقدامات و انتخاب استانداران توسط او نشان داد که مومنی علاقه‌ای به انتخاب استانداران نظامی ندارد. همچنین رفاقت دیرینه‌اش با پزشکیان حکایت از آن دارد که وزیر کشور بیش از همه در مسیر فکری رئیس‌جمهوری حرکت خواهد کرد.

◀ **استانداران بومی**

مرور سوابق استانداران منصوب شده در دولت پزشکیان نشان می‌دهد که انتخاب استاندارها از اهمیت ویژه‌ای برای دولت و به‌خصوص وزیر کشور برخوردار است. چنانچه استانداران به‌عنوان بالاترین مقام اجرایی در هر استان، نقش بسزایی در اجرای سیاست‌های دولت در سطح منطقه‌ای ایفا می‌کنند؛ از این‌رو، اسکندر مومنی ضمن تشکیل یک کمیته برای انتخاب استانداران، شروط مهمی را از جمله بومی بودن استانداران و آشنایی آنان با مسائل استانی را برگزیده بود. بررسی رزومه استانداران منصوب شده تا به امروز نشان می‌دهد که بخش قابل‌توجهی از استانداران از دل استان‌های محل تولد خود انتخاب شدند. بهرام سرمست استاندار آذربایجان شرقی متولد شهر بناب است و غلامحسین مظفری، استاندار خراسان رضوی از دل همین استان بزرگ انتخاب شد است. هادی حق‌شناس، استاندار گیلان و محمدرضا بابایی، استاندار یزد هم از دیگر استانداران بومی هستند. مسعود امامی یگانه استاندار اردبیل هم متولد همین استان بوده و در سال‌های ۹۸ تا ۱۴۰۰ به‌عنوان فرماندار اردبیل منصوب شده بود. احمد کرمی هم که به‌عنوان استاندار ایلام انتخاب شده، متولد آبدانان بوده و به مدت ۶ سال معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری ایلام را برعهده داشته است. یدیا… رحمانی نیز گرچه استاندار بومی نیست اما دوره‌های مدیریتی خود را در استان کهگیلویه و بویراحمد آغاز کرده است و حال در قامت استاندار در این استان ایفای مسؤلیت خواهد کرد. با این حال، بومی بودن استانداران در استان‌های دیگری چون تهران، قم، سمنان، خراسان شمالی، فارس، قزوین و همدان اگر چه به این شکل توجه نشده است اما افراد انتخاب شده سابقه حضور در استان‌های وزارت کشور را در کارنامه خود داشته‌اند.

◀ **زنان سهمی نگرفتند اما…**

یکی از مواردی که مسعود پزشکیان همواره در ایام انتخابات بر روی آن تأکید داشت، استفاده از اهل تسنن، کرد، لر، بلوچ، اعراب و دیگر قومیت‌ها و البته زنان در عرصه مدیریتی کشور بود. نکته‌ای که پزشکیان پس از رئیس‌جمهور شدن نیز به آن توجه داشت. هر چند که در میان وزرای پزشکیان تنها یک زن حضور دارد و رد پای ا اهل تسنن در میان آنان وجود ندارد اما رئیس دولت چهاردهم تلاش کرده تا از اقلیت دینی و قومیتی در رده‌هایی معاونان، استانداران و… استفاده کند و اصرا رویکرد نیز برای روی انتصاب آنان دارد. در میان استانداران نیز آرش زره‌تن لهونی اولین «کرد» و اهل سنت است که به سمت استانداری رسیده است، محمدرضا مولی‌زاده، استاندار خوزستان هم اولین عربی است که به این مقام رسیده و البته استاندار سیستان و بلوچستان هم یک بلوچ اهل سنت است. با این حال، پیش‌بینی‌ها بر این بود که در دولت پزشکیان زنان هم به سمت استانداری برسند، پیش‌بینی که با واکنش مثبت سخنگوی زن دولت همراه شد اما رنگ حقیقت به خود گرفت. با این وجود تاکنون ۳ زن در استان‌های فارس (بنول مظفر)، کردستان (سودابه ضرغام‌نژاد) و گیلان (عصمت محمدمحمد) به‌عنوان فرماندار منصوب شدند.

◀ **بازگشت استانداران سابق**

از دیگر نکاتی که به کرات خطاب به وزیر کشور گفته می‌شود، استفاده و بهره‌گیری از بدنه وزارت کشور در استانداری‌ها به‌خاطر حساسیت جایگاه استانداران است. نکته‌ای که مورد توجه اسکندر مومنی هم قرار گرفته و انتصایات نشان می‌دهد که این مساله در اکثر استان‌ها اعمال شده است. به طور مثال، غلامحسین مظفری که در دولت سیدمحمد خاتمی، به‌عنوان «نخستین فرماندار بومی کشور در شهرستان «نیشابور» (بومی از ابتدای تأسیس شهرداری نیشابور در دولت پزشکیان نیز در مصدر استانداری قرار گرفته است. مهدی جمالی‌نژاد، استاندار اصفهان هم در خلال سال ۹۴ به‌عنوان شهردار این استان انتخاب شده و در در ۹۷ هم به‌عنوان معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزیر کشور انتخاب شد. محمد صادق متهمدیان، استاندار جدید تهران، هم ضمن همکاری با دولت‌های دوازدهم و سیزدهم، مهر استانداری استان‌های خراسان جنوبی، خراسان رضوی و آذربایجان غربی را در کارنامه خود دارد. بهرام سرمست و هادی حق‌شناس نیز از دیگر چهره‌هایی هستند که در دولت روحانی به‌عنوان استاندار قم و استاندار گلستان فعالیت می‌کردند. آرش زره‌تن لهونی نیز که در مجلس یازدهم ردای نمایندگی به تن داشت، مدتی به‌عنوان معاون امور اقتصادی استاندار کردستان مشغول به کار بوده است. حمید ملانوری نیز سابقه استانداری خراسان جنوبی و مدیرکل سیاسی وزارت کشور را در کارنامه دارد. ارسال نازع، احمد کرمی، محمد جواد کولیوند و مسعود امامی یگانه از دیگر استاندارانی هستند که سابقه حضور در استان‌ها را دارند.

◀ **استاندارانی که نماینده بودند**

در میان برخی از استانداران دولت چهاردهم، برخی از آنان سابقه پارلمانی هم در کارنامه خود دارد. هادی حق‌شناس و غلامحسین مظفری از نمایندگان مجلس هفتم بودند و محمدرضا مولی‌زاده نیز تجربه حضور در دوره‌های چهارم و پنجم مجلس را دارد. آرش زره‌تن لهونی هم از نمایندگان مجلس یازدهم و محمد جواد کولیوند از نمایندگان مجلس دهم بودند. همچنین در هفته گذشته، محمد آشوری تازبانی، نماینده نجرع‌عباس، قشم و ایبوموسی از نمایندگان مجلس برای حضور در استانداری هرمزگان استعفا داد که هنوز در دستور کار نمایندگان قرار نگرفته است.